

Verordening Comptabiliteitsvoorschriften per artikel

Hoofdstukken

- 1 Algemene bepalingen
- 2 Begroting
- 3 Jaarrekening
- 4 Procedures en regels mbt begroting en jaarrekeningen
- 5 Overgangs- en slotbepalingen

Hst	Artikel	Korte inhoud
1		ALGEMENE BEPALINGEN
1	1	Definities begroting =beleidsbegroting Hoofdstukken; functies; economische categorieën Balansdatum; investeringen; collectieve sector Staatsorganen Samenwerkingsmiddelen
	2	Begroting en jaarrekening geven een verantwoord inzicht
	3	Baten-lastenstelsel Belastingen =kasstelsel Salarissen = inkomstenbelasting Oplevering goederen en diensten uiterlijk 1 maart volgend jaar
	4	Alle baten en lasten voor hun brutobedrag voor alle entiteiten binnen de collectieve sector geraamd en verantwoord Samenwerkingsmiddelen NL separaat als bate en last per functie Geen saldering baten en lasten; terugboekingen als negatieve post Onderlinge verrekeningen steeds als bate en last
	5	Stelselwijziging waardering slechts om zwaarwegende redenen Reden in toelichting + inzicht in gevolgen voor baten en lasten Voorzichtigheidsprincipe Lasten en risico's met oorsprong voor einde dienstjaar worden in dat dienstjaar meegenomen (let op art 3)
	6	Budgetautorisatie door staten op niveau economische categorieën per functie per ministerie of staatsorgaan
	7	Eisen begrotingsevenwicht; rentelastnorm muv schade door buitengewone gebeurtenissen
	8	Alle ontwerpen en wijzigingen van begrotingen gaan via Raad van Advies. Binnen een maand advies Alle ontwerp en en wijzigingen begroting worden gepubliceerd direct na aanbieding aan Staten
	9	Bij afwijkend beheer met eigen begroting jrr etc voor onderdeel over overheidstaak door Minfin +betrokken minister (bij landsverordening) te stellen aparte regels
	10	Verplichte consultatie Minfin indien minister andere financiële plannen heeft
	11	Verplichte financiële paragraaf in "wets"voorstellen
2		BEGROTING
2	12	Waaruit bestaat begroting en wat wordt daaraan toegevoegd. (zie apart overzicht) Gewone dienst /kapitaaldienst

		Baten en lasten per hoofdstuk naar functies en economische categorieën
	13	Meerjarenbegroting Dezelfde systematiek als de begroting
	14	Toelichting bij begroting Ondersteunt duidelijkheid en stelselmatigheid Toelichting per hoofdstuk per functie Omschrijvingen investeringen en te verwachten gebruiksduur Omschrijvingen financieringstransactie Te verwachten liquiditeitsbehoefte
	15	Begroting geeft op <i>duidelijke en stelselmatige wijze</i> de begrote baten en lasten weer
	15.3	(Sub) functie voor onvoorziene baten en lasten (sub)functie voor onvoorziene verplichtingen voor investeringen (sub) functie voor geheime lasten (NB alleen lasten)
	16	Tijdschema vaststelling begroting door Staten Bij voorkeur voor 1 januari Vaststelling begroting door Staten bij wijze van verordening
	17	Modellen voor begroting vastgesteld bij ministeriele beschikking
3		JAARREKENING
	18	Waaruit bestaat de jaarrekening (zie apart overzicht)
	19	Modellen voor JAARREKENING vastgesteld bij ministeriele beschikking
	20	Jrr opgemaakt met kennis tot en met 30 april nieuwe jaar Belangrijke gebeurtenissen daarna (waarvan kennisneming onontbeerlijk is voor een goed inzicht) worden schriftelijk aan Staten, ARC en accountant gemeld
	21	Rekening van baten en lasten (a, c en d)geven op <i>getrouwe en stelselmatige wijze</i> de aard en omvang van de baten en lasten weer
	21.2	Jaarrekening (rekening baten en lasten) wordt ingedeeld naar hoofdstukken, functies en economische categorieën gelijk aan begroting
	21.3	Kolommen: geraamde bedrag gerealiseerde bedrag dit dienstjaar en gerealiseerde bedrag vorig dienstjaar
	22	Saldo baten en lasten wordt zichtbaar onder eigen vermogen opgenomen
	23	Inhoud toelichting op kapitaaldienst <ul style="list-style-type: none"> • per investering • per financieringstransactie • gerealiseerde financieringstransacties in relatie tot rentelastnorm
	24	Balans geeft op <i>getrouwe en stelselmatige wijze</i> de financiële positie <i>van het Land</i> weer en de grootte en samenstelling in actief en passiefposten aan het einde van het dienstjaar
	25	Indeling balans: Activa <ul style="list-style-type: none"> • Vaste activa <ul style="list-style-type: none"> ○ Immateriële vaste activa ○ Materiele vaste activa ○ Financiële vaste activa • Vlottende activa <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorraden ○ Kortlopende vorderingen ○ Kortlopende beleggingen ○ Overlopende activa ○ Liquide middelen

		<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid vast en vlottend wordt bepaald door de bestemming al dan niet de uitoefening van de werkzaamheden duurzaam te dienen • Diverse specificaties materiele vaste activa
	26	<p>Passiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen incl reserves • Voorzieningen • Langlopende schulden • Vlottende passiva <ul style="list-style-type: none"> ○ Kortlopende schulden ○ Overlopende passiva <p>Specificatie welk deel eigen vermogen en voorzieningen (en langlopende schulden) binnen een jaar zal worden aangewend</p> <p>Aflossingen op langlopende schulden korter dan een jaar verantwoord onder kortlopende schulden</p>
	27	<p>Toerekeningsbeginsel geldt voor waarderings- en afschrijvingsmethoden</p> <p>Activa en passiva op basis historische kostprijs of nominale waarde</p> <p>Afschrijving op basis verwachte toekomstige gebruiksduur</p> <p>Ondergrens voor activering van investeringen bij landsbesluit</p> <p>Waardeverminderingen van alle activa worden direct in aanmerking genomen, indien deze waardevermindering naar verwachting blijvend is.</p> <p>Afwijkingen op historische kostprijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activa van derden anders dan tegen marktconforme prijs verkregen; dan marktwaarde op moment van overdracht • Voorraden tegen marktwaarde indien deze lager is • Voorziening wegens oninbaarheid op vorderingen • Kortlopende beleggingen tegen lagere marktwaarde
	28	Wijze van afschrijven naar tijdsgelang (alleen bij investeringen > 100.000)
	29	<p>Waarvoor worden voorzieningen gevormd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verplichtingen en verliezen waarvan omvang onzeker doch te schatten • Risico's ivm te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang te schatten is • Egalisatie van kosten over meerdere jaren
	30	Aan balans toe te voegen overzichten
	31	Wat geeft het kasstroomoverzicht aan ; format nader te bepalen
	32	<p>Toelichting op jaarrekening bevat naast art 21 tenminste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarderingsgrondslagen activa en passiva • Grondslagen voor bepaling baten en lasten • Wijzigingen van de begroting
	33	<p>Het verslag behoort tot de tot de jaarrekening behorende stukken als afzonderlijke nota.</p> <p>Bevat uiteenzetting over realisatie beleid</p>
4		PROCEDURES EN ADMINISTRatieve REGELS MBT BEGROTING EN JAARREKENINGEN
	34	<p>Begrotingsvoorbereiding</p> <p>Voor 1 mei dient elke minister ramingen in bij Minfin</p>
	35	Min fin dient ontwerp landsbegroting in bij Raad van Ministers
	36	<p>Accordering ontwerp landsbegroting door Raad van ministers</p> <p>Vervolgens naar Raad van Advies</p> <p>Daarna naar Staten voor 2^e dinsdag van september</p>

37	Ontwerpbegroting gelijk met verzending naar Staten ook naar ARC
38	Bij ontwerpbegroting Staatsorganen komt in toelichting ook het door die organen zelf begrote bedrag (baten en lasten en investeringen)
39.1	Over de in de begroting toegestane bedragen beschikt de minister die met het beheer van die functies belast is
39.2	De minister is verantwoordelijk voor doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid, alsmede voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering
39.3	Staatsorganen beschikken zelf over hun begrotingsgelden
39.4	Procedure voor beschikken over geheime uitgaven; op verzoek krijgt ARC informatie over uitputting (NB NIET de accountant)
39.5	Mogelijkheid voor voorafgaand toezicht door MINFIN
40	Mandatering naar directies en landsonderdelen om namens minister privaatrechtelijke handelingen te mogen verrichten Openbaar mandateringsregister Niet gemachtigde overeenkomsten zijn nietig
41	Minfin is belast met toezicht op uitvoering begroting dwz <ul style="list-style-type: none"> • toetsing op algemene financieel beleid • toezicht op inrichting van de financiële en andere administraties en de wijze waarop die worden gevoerd.
41 6 en 7	Recht op inzagen in jaarrekeningen en documenten collectieve sector en gesubsidieerde instellingen; zonodig ook recht op nader onderzoek bij die instellingen
42	MinFIN aan Staten Nota met voorlopig verslag voorafgaande dienstjaar 15 mei Nota met voorlopig verslag lopend dienstjaar 15 mei Nota met voorlopig verslag 15 augustus Idem 15 november Bij de nota komt <ul style="list-style-type: none"> • een overzicht met wijzigingen in de ramingen die de regering noodzakelijk acht • overzicht van aangegane geldleningen, borgstellingen, verstrekken van geldleningen
43	Nota's met voorlopige verslagen gaan naar ARC en naar SOAB
44	Machtigingsproces MINFIN voor aangaan overeenkomsten <ul style="list-style-type: none"> • aangaan geldleningen • uitgifte geldleningen • aangaan borgstellingen Machtiging(sproces) MINFIN en betrokken minister voor <ul style="list-style-type: none"> • oprichting privaatrechtelijke rechtspersonen • verwerving aandelen in privaatrechtelijke rechtspersonen • vervreemding aandelen in privaatrechtelijke rechtspersonen
45	Begrotingsdiscipline Wat is een begrotingsoverschrijding (lasten, investeringen, lagere baten) Nadere regels bij Landsbesluit
46	Begrotingswijziging op 3 vaste momenten bij landsverordening Begrotingswijziging ook door vaststellen van jaarrekening
47	Begrotingsoverschrijding toegestaan bij acuut landsbelang en bij dringende behoeften Procedures hiervoor en definities
48	Niet gerealiseerde investeringen kunnen bij ministeriele beschikking (+ die van

		MINFIN)worden toegevoegd aan begroting volgend dienstjaar; Wordt bij eerstvolgende begrotingswijziging meegenomen. Informeren aan ARC en SOAB
	49	MINFIN stelt jaarrekening op voor 1 september volgend jaar Infoplicht alle ministers aan minfin
	50	Jaarrekening wordt geaccordeerd door Raad van Ministers (geen termijn genoemd) Na accordering gaat jaarrekening direct naar ARC en SOAB Plm 6 weken na ontvangst zendt accountant zijn verklaring aan Minfin en ARC Plm 6 weken na ontvangst verklaring accountant stuurt ARC haar verslag van bevindingen (cf staatsregeling) aan Staten
	51	Een maand na uitbrengen verslag ARC , stuurt Gouverneur een concept landsverordening naar de Staten ter vaststelling van de jaarrekening waarmee decharge wordt verleend aan ministers over het door hen gevoerde financieel beheer. Bijgevoegd wordt: <ul style="list-style-type: none"> • Accountantsverklaring en diens verslag • Verslag van bevindingen van ARC mbt jaarrekening Bij ontbreken van verklaring of verslag ARC toch ontwerpverordening maar met mededeling oorzaak niet beschikbaar zijn hiervan + termijn waarbinnen eea beschikbaar zal zijn. Jaarrekening mag niet worden vastgesteld door Staten zonder verslag ARC
	52	Bij vaststellen jaarrekening worden de ministers –tenzij later in rechte anders blijkt- ontlast (gededchargeerd voor het gevoerde beleid en beheer.